

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/70/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1423209112
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 08. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Spálová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2025:1423209112.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Spálová a sudkýň: JUDr. Eva Behranová a JUDr. Dominika Horváthová, v spore žalobcu: A. B. B., nar. X.X.XXXX, adresa C. XXXX/XX, D. D., zastúpenému advokátkou: Mgr. PhDr. Zuzana Tománková Miková, PhD., MPH, so sídlom Šancová 110, Bratislava 3, proti žalovanej: Slovenská republika, konajúca prostredníctvom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, Štúrova 2, Bratislava, o náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej pri výkone verejnej moci, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava č.k. 11C/46/2024-139 zo dňa 6.3.2025, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd odvolanie žalobcu proti výroku I. napadnutého rozsudku **o d m i e t a**.
- II. Vo výrokoch II. a III. napadnutý rozsudok **p o t v r d z u j e**.
- III. Žalovanej **p r i z n á v a** voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom prvoinstančný súd čiastočne vyhovel žalobe žalobcu, ktorou sa domáhal zaplatenia nemajetkovej ujmy 15.000,- eur, keď vo výroku rozhodol nasledovne:

- I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 6.000,- eur, a to do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.
II. Vo zvyšku sa žaloba **zamieta**.
III. Žalobca **má** voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Pri rozhodovaní prvoinstančný súd vychádzal zo skutkového stavu zisteného z vykonaného dokazovania, keď ustálil, že uznesením ORPZ v Trnave, odbor kriminálnej polície ČVS: ORP-806/1-OVK-TT-2013 Ta zo dňa 28.07.2015 (na č.l. 13 spisu) bolo žalobcovi vznesené obvinenie pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona a s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a) Trestného zákona. Dňa 06.07.2016 bola na tunajší súd podaná obžaloba sp. zn. 2 Pv 380/13/2207-83 zo dňa 01.06.2016 (na č.l. 18 spisu) pre uvedený prečin. Okresný súd Trnava v trestnom konaní sp. zn. 9T/51/2016 rozsudkom zo dňa 29.03.2019 (na č.l. 21 spisu) žalobcu spod obžaloby oslobodil, pretože nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný. Rozsudok nadobudol právoplatnosť z dôvodu zamietnutia odvolania prokurátora Okresnej prokuratúry Trnava uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 6To/105/2019-1028 zo dňa 16.06.2020 (na č.l. 35 spisu). Žalobca podal na GP SR Návrh na predbežné prejednanie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím štátneho orgánu zo dňa 15.05.2023 (na č.l. 48), ktorým sa domáhal náhrady škody vo výške 7.240,01 eura a náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 15.000,- eur. Generálna prokuratúra SR oznámila žalobcovi listom zo dňa 27.09.2023 (na č.l. 51 spisu), že uznáva nárok na náhradu škody vo výške 5.050,11 eura, pričom nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 15.000,- eur neuznáva. Následne žalobca podal na GP SR návrh zo dňa

24.10.2023 (na čl. 54), ktorým sa domáhal dodatočného uznania nároku na náhradu škody vo výške 862,68 eura a trval na náhrade nemajetkovej ujmy, pričom žiadal o písomné vyrozumienie o spôsobe vybavenia žiadosti. Generálna prokuratúra SR oznámila žalobcovi listom zo dňa 07.11.2023 (na čl. 55 spisu), že dodatočne uznáva nárok na náhradu škody vo výške 687,08 eura, pričom k náhrade nemajetkovej ujmy sa nevyjadřila.

3. Právne prvoinštančný súd vec posúdil na základe aplikácie ust. § 11, § 488, § 489 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (v texte aj len OZ), čl. 19 ods. 1 a 2, čl. 46 ods. 3 ústavného zákona č. 460/1992 Zb. Ústavy slovenskej republiky, § 1 písm. a) a c), § 3 ods. 1 písm. a), ods. 2, § 4 ods. 1 písm. f), § 5 ods. 1, § 6 ods. 1 a 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 3 a 4, § 17 ods. 1, 2, 3, 4, § 19 ods. 1 až 3 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (v texte aj len zák. č. 514/2003 Z.z.), § 8 ods. 1 písm. a) zák. č. 62/2020 Z.z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 v justícii..., s poukazom na ust. § 151 ods. 1 a 2 a § 232 ods. 2 a 3 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (v texte aj len CSP).

4. Prioritne na základe žalovanou vznesenej námietky premlčania sa prvoinštančný súd zaoberal možným premlčaním uplatneného nároku. Skonštatoval, že v konaní ide o právo žalobcu na náhradu škody resp. nemajetkovej ujmy v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z., ktoré sa podľa jeho § 19 ods. 1 premlčuje v 3-ročnej subjektívnej premlčacej dobe, t.j. za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode, pričom v zmysle § 19 ods. 3 zákona lehota neplynie počas predbežného prerokovania nároku podľa § 15 odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však počas šiestich mesiacov. O tom, že žalobcovi vznikla tvrdená nemajetková ujma vznesením obvinenia sa žalobca dozvedel najneskôr dňa 16.06.2020, kedy sa podľa nesporného skutkového tvrdenia žalovanej zúčastnil na verejnom zasadnutí na Krajskom súde v Trnave, na ktorom odvolací súd vyhlásil uznesenie, ktorým zamietol odvolanie smerujúce proti oslobodzujúcemu rozsudku Okresného súdu Trnava. Vzhľadom na uvedené, od 16.06.2020 začala plynúť trojročná subjektívna premlčacia doba, ktorá mala uplynúť dňa 16.06.2023.

5. Pri posúdení otázky premlčania však bolo potrebné prihliadnuť na spočívanie plynúcej premlčacej doby v zmysle vyššie citovaného ustanovenia § 8 písm. a) zákona č. 62/2020 Z.z. (tzv. lex covid), podľa ktorého premlčacia doba spočívala v období od 19.01.2021 do 28.02.2021, t.j. celkom 41 dní, o ktoré sa 3-ročná subjektívna premlčacia doba predĺžila. S poukazom na začiatok plynutia premlčacej doby a s prihliadnutím na uvedené spočívanie premlčacej doby (41 dní), 3-ročná subjektívna premlčacia doba mala plynúť až do 27.07.2023. Nebolo možné súhlasiť s argumentáciou žalovanej, že by nemal byť zohľadnený zákon č. 62/2020 Z.z. (s odôvodnením, že ustanovenia predmetného zákona upravujú spočívanie iba tých dôb, ktoré by vo vyššie uvedenom časovom rozpätí uplynuli), pretože takýto výklad z predmetného ustanovenia nemožno vyvodíť. Naopak, súd prvej inštancie mal za to, že premlčacia doba pohľadávky v súkromnoprávnom vzťahu spočíva, resp. neplynie v období odo dňa účinnosti predmetného ustanovenia zákona č. 62/2020 Z.z. (§ 8 písm. a), t.j. od 19.01.2021 do 28.02.2021, a to bez ohľadu na to, či uplynutie tejto doby skončí v rozhodnom období. Prvoinštančný súd pritom poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/155/2023 zo dňa 26.09.2024, v ktorom dovolací súd uviedol, že „nastolenú právnu otázku riešil v druhovo totožnej veci, a to v uznesení z 29. mája 2024, sp. zn. 1Cdo/99/2022. Najvyšší súd v uvedenom rozhodnutí po poukaze na účel zákona č. 62/2020 Z. z. uviedol, že „ustanovenie § 1 písm. a) sa týka všetkých premlčacích a prekluzívnych lehôt v súkromnoprávných vzťahoch, tak lehôt, ktoré i) začali plynúť pred nadobudnutím účinnosti zákona (27.3.2020) a neuplynuli do 30.4.2020 (ďalej len „stanovené obdobie“), ii) lehôt ktoré začali plynúť pred 27.3.2020 a ich koniec pripadol na stanovené obdobie, ako aj tých ktoré iii) začali plynúť počas stanoveného obdobia a ich koniec nastal až po 30.4.2020. Pri všetkých prípadoch platí, že pri počítaní lehoty musí byť zohľadnené časové obdobie 27.3.2020 -30.4.2020“. Vec prejednávajúci senát považuje aj v predmetnom spore vyššie vyslovený záver najvyššieho súdu za prijateľný a nehodlá sa od neho odchyliť. Zároveň je toho názoru, že totožný prístup je potrebné primerane aplikovať aj na ustanovenie § 8 písm. a/ zákona č. 62/2020 Z. z., čo znamená, že všetky premlčacie a prekluzívne lehoty v súkromnoprávných vzťahoch spočívali okrem obdobia od 27. marca do 30. apríla 2020 aj v období od 19. januára 2021 do 28. februára 2021. Ak odvolací súd založil svoje rozhodnutia v tejto otázke na inom právnom názore, podľa ktorého nebolo potrebné zohľadniť spočívanie premlčacej doby stanovené zákonom č. 62/2020 Z. z. v prípade, keď premlčacia doba neuplynula práve v rozhodnom časovom rozpätí, treba mať za to, že jeho rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.“

6. Následne prvoinštančný súd prihliadal na spočívanie premlčacej doby aj počas obdobia predbežného prerokovania nároku. V konaní nebolo sporným, že návrh na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody bol na GP SR doručený elektronicky dňa 16.06.2023 a že ku skončeniu predbežného prerokovania došlo najskôr dňa 14.11.2023, kedy bola žalobcovi doručená odpoveď GP SR zo dňa 07.11.2023. Z uvedeného vyplýva, že premlčacia doba spočívala minimálne od 16.06.2023 do 14.11.2023, t.j. 152 dní. Pokiaľ ide o žalovanou tvrdené plynutie premlčacej doby medzi prvým vybavením žiadosti a podaním druhej žiadosti, súd poukázal na to, že zákon č. 514/2003 Z.z. pretrhnutie spočívania premlčacej doby nepozná.

7. S poukazom na začiatok plynutia premlčacej doby dňa 16.06.2020, s prihliadnutím na už skôr uvedené spočívanie premlčacej doby kvôli lex covid (41 dní) a z toho vyplývajúce „predĺženie“ premlčacej doby do 27.07.2023 a s prihliadnutím na spočívanie premlčacej doby počas predbežného prerokovania nároku podľa predchádzajúceho odseku (152 dní), 3-ročná subjektívna premlčacia doba žalobcovi plynula až do 26.12.2023. Vzhľadom na uvedené, ak žalobca podal žalobu na súde dňa 14.12.2023 (podľa doručky na č.l. 74 spisu), podal ju včas.

8. Zároveň prvoinštančný súd dodal, že predbežné prerokovanie nároku podľa žalobcom predložených listinných dôkazov nebolo vybavené jedným návrhom a jednou odpoveďou, ale išlo o trvajúci proces (návrh zo dňa 15.05.2023 - odpoveď zo dňa 27.09.2023 - návrh zo dňa 24.10.2023 - odpoveď zo dňa 07.11.2023). Napriek tomu, že žalobca v druhom návrhu zo dňa 24.10.2023 (na č.l. 54 spisu) uviedol, že trvá na náhrade nemajetkovej ujmy v peniazoch a žiada o písomné vyrozumienie o spôsobe vybavenia žiadosti, príslušný orgán (GP SR) sa v odpovedi zo dňa 07.11.2023 (na č.l. 55 spisu) k náhrade nemajetkovej ujmy v peniazoch vôbec nevyjadril, ani neoznámil žalobcovi v súlade s § 16 ods. 3 zák.č. 514/2003 Z.z., že žiadosť ohľadom nemajetkovej ujmy už bola prerokovaná, a že na opakovanú žiadosť GP SR ďalej neprihliada. Vzhľadom na to je možné v tu prejednávanej veci uvažovať aj o tom, že premlčacia doba spočívala celých 6 mesiacov, t.j. do 16.12.2023, v ktorom prípade by žaloba bola podaná tiež včas, a to bez ohľadu na lex covid.

9. Keďže žaloba bola podaná včas, a to v rámci objektívnej aj subjektívnej premlčacej doby, námietka premlčania vznesená žalovanou bola nedôvodná a súd prvej inštancie priročil posúdeniu nároku žalobcu.

10. Skonštatoval, že predmetom tohto konania je žalobcom uplatnená náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorá nemajetková ujma mala byť žalobcovi spôsobená uznesením o vznesení obvinenia zo dňa 28.07.2015, ktoré má byť považované za nezákonné, pretože v trestnom konaní bol v konečnom dôsledku žalobca spod obžaloby oslobodený. Súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že žaloba je v zásade dôvodná.

11. Zákon č. 514/2003 Z.z. zakladá objektívnu zodpovednosť štátu (bez ohľadu na zavinenie), ktorej sa nemôže zbaviť. Ustanovenie § 4 zákona č. 514/2003 Z.z. rozlišuje viaceré prípady spôsobenia škôd orgánom verejnej moci a v nadväznosti na túto diferenciáciu určuje viacero orgánov konajúcich v mene štátu. Keďže v tu prejednávanej veci bola prokurátorom podaná obžaloba, bola daná príslušnosť Generálnej prokuratúry SR pre konanie v mene štátu.

12. Žalobca svoj nárok odvodzoval od uznesenia o vznesení obvinenia zo dňa 28.07.2015, ktoré považoval za nezákonné, pretože s poukazom na oslobodzujúci rozsudok súdu (z dôvodu, že nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný) nemalo byť trestné stíhanie proti žalobcovi vôbec vedené. Vzhľadom na to, že uznesenie o vznesení obvinenia nebolo nikdy pre nezákonnosť zrušené, bolo potrebné sa zaoberať otázkou, či oslobodenie spod obžaloby môže mať rovnaký význam ako zrušenie rozhodnutia pre nezákonnosť.

13. Prvoinštančný súd mal za to, že oslobodenie spod obžaloby musí mať rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť, pretože predpoklad o spáchaní trestného činu vyslovený v uznesení o vznesení obvinenia sa nepotvrdil. V opačnom prípade by osoba, proti ktorej bolo začaté trestné stíhanie, musela znášať materiálne dôsledky takéhoto rozhodnutia, aj keď sa ukázalo nesprávnym a trestné konanie sa skončilo tak, že na ňu treba hľadiť ako na osobu nevinnú. I keď teda zákon č. 514/2003 Z.z. výslovne neupravuje nárok na náhradu škody v prípade

oslobodenia spod obžaloby, súd mal za to, že je nutné vychádzať z analogického výkladu úpravy najbližšej, a to úpravy zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím (§ 6 ods. 1), keďže oslobodenie spod obžaloby má zo zákona rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia pre jeho nezákonnosť. Hoci je povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní vyšetrovať a stíhať trestnú činnosť, štát to nezabavuje zodpovednosti za postup týchto orgánov, ak sa ich postup ukáže ako mylný, a teda nerozhoduje, či orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo. V tejto súvislosti prvoinštančný súd poukázal na nález Ústavného súdu SR č.k. III. ÚS 754/2016-42 zo dňa 24.01.2017, v ktorom ústavný súd uviedol, že „ústavnoprávny základ nároku jednotlivca na náhradu škody v prípade trestného stíhania, ktoré je skončené oslobodením spod obžaloby (či zastavením trestného stíhania), je však potrebné hľadať nielen v čl. 46 ods. 3 ústavy a čl. 36 ods. 3 listiny, ale vo všeobecnej rovine aj v princípoch materiálneho právneho štátu. Ak má byť štát považovaný za právny štát, musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorými zasahujú do základných práv jednotlivca. V takejto situácii nie je rozhodné, ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie skutočne v trestnom konaní potvrdilo (napr. rozhodnutia Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 590/08 zo 17. júna 2008 a sp. zn. IV. ÚS 642/05 z 28. augusta 2007). Je iste právom a povinnosťou štátu zabezpečovať ochranu spoločnosti vyšetrovaním podozrení zo spáchania trestnej činnosti a jednotlivec je povinný v určenom rozsahu znášať obmedzenia z toho vyplývajúce, avšak pokiaľ orgány činné v trestnom konaní dospejú k rozhodnutiu, ktoré sa neskôr ukáže ako nezákonné, ide vo vzťahu k takto stíhanej osobe o postup porušujúci jej základné ľudské práva. Ak má byť jednotlivec povinný podrobiť sa úkonom trestného konania, musí v právnom štáte existovať garancia, že v prípade preukázania, že trestnú činnosť nepáchal, dostane sa mu odškodnenia za všetky úkony, ktorým bol zo strany štátu podrobený (Ústavný súd Českej republiky nález sp. zn. I. ÚS 554/04 z 31. marca 2005).“ Obdobne sa vyjadril Ústavný súd SR aj v náleze č.k. III. ÚS 44/2017-25 zo dňa 21.11.2017, kde uviedol, že „súdna judikatúra dôvodila, že zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu zodpovedá, aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu proti občanovi (fyzickej osobe) bola odčinená. Systematickým a logickým extenzívnym výkladom dospela k záveru, že ak došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu spod obžaloby, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky z 23. februára 1990 sp. zn. 1 Cz 6/90 publikovaný pod č. 35 v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk, ročník 1991 a rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. júna 1993 sp. zn. 1 Cdo 53/93 publikovaný pod č. 70 v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky, ročník 1994). Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti (zákonosti) začatia (vedenia) trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania. Tieto závery prijaté v čase platnosti zákona č. 58/1969 Zb. sú napriek zmene právnej úpravy stále použiteľné (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 M Cdo 15/2009 z 18. augusta 2010).“ Okrem toho súd prvej inštancie poukázal aj na predbežnú informáciu Ministerstva spravodlivosti SR podľa § 9 zákona č. 400/2015 Z.z. (verejne dostupná na E.) o pripravovanom právnom predpise, ktorým je návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 514/2003 Z.z., pričom základným cieľom právnej úpravy je o.i. zrevidovať právnu úpravu jednotlivých prípadov zodpovednosti štátu za škodu, vrátane výslovnej legislatívnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú uznesením o vznesení obvinenia ako nezákonným rozhodnutím, ak sa trestné konanie neskončilo odsúdením. Z predbežnej informácie MS SR tiež vyplýva záver, že súčasná právna úprava explicitne neupravuje zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú uznesením o vznesení obvinenia, ak sa trestné konanie neskončilo odsúdením, pričom rozhodovacia činnosť takúto zodpovednosť jednoznačne a opakovane potvrdzuje. Vzhľadom na vyššie uvedené potom možno konštatovať, že oslobodením žalobcu spod obžaloby bola fakticky konštatovaná nezákonnosť uznesenia o vznesení obvinenia ČVS: ORP-806/1-OVK-TT-2013 Ta zo dňa 28.07.2015, keď zároveň žalovaná uviedla, že nerozporuje titul, z ktorého je náhrada nemajetkovej ujmy uplatňovaná.

14. Hoci ustanovenie § 6 ods. 2 zák.č. 514/2003 Z.z. priznanie práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím podmieňuje tým, aby poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov, zároveň toto ustanovenie upravuje výnimku z tejto podmienky, a to v prípadoch hodných osobitného zreteľa. Prvoinštančný súd mal za to, že tak, ako súdna prax extenzívnym výkladom dospela k tomu, že zrušenie rozhodnutia sa stáva bezpredmetným v prípade, v ktorom rozhodujúcim meradlom je neskorší výsledok trestného konania, je potrebné realizovať rozšírený výklad aj na posudzovanie splnenia podmienky stanovenej v § 6 ods. 2 zák.č. 514/2003 Z.z.,

a preto nie je možné vychádzať z doslovného výkladu ustanovení zákona. Ak nie je potrebné, aby došlo k formálnemu zrušeniu nezákonného rozhodnutia, logicky nemôže byť ani jedným zo zákonných predpokladov tejto zodpovednosti za škodu formálne podanie sťažnosti voči uzneseniu o vznesení obvinenia. Zároveň možno uzavrieť, že tým, že prokurátor podal obžalobu, vyjadril svoje presvedčenie o dôvodnosti a zákonnosti začatého trestného stíhania, a preto možno predpokladať, že ak by aj žalobca sťažnosť podal, bola by neúspešná a nešlo by tak o efektívny opravný prostriedok, ale v konečnom dôsledku by viedol k predĺženiu trestného stíhania. Súd prvej inštancie pritom poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1VCdo/2/2022 zo dňa 24.10.2022 (R 58/2022), podľa ktorého „splnenie podmienky podať riadny opravný prostriedok v zmysle § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov sa nevyžaduje, ak bol žalobca spod obžaloby v trestnom konaní oslobodený“. Zároveň súd poukazuje na skutočnosť, že žalovaná doposiaľ žalobcovi titulom náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. už plnila, a teda nárok žalobcu na náhradu škody podľa § 6 ods. 2 citovaného zákona uznala.

15. Podmienkou pre uplatnenie nároku na náhradu škody podľa zák. č. 514/2003 Z.z. na súde je predchádzajúce predbežné prerokovanie s príslušným orgánom (§ 15 ods. 1), čo bolo v konaní preukázané, a teda táto podmienka bola splnená.

16. Trestné stíhanie, ktoré bolo realizované v rozpore so zákonom, je spôsobilé vyvolať nielen vznik materiálnej škody, ale aj vznik nemateriálnej ujmy vo sfére osobnostných práv, čo nakoniec predpokladá aj ustanovenie § 17 ods. 2 zák.č. 514/2003 Z.z.. Každá fyzická osoba má o.i. právo na ochranu svojej osobnosti, svojho života a zdravia, ako aj súkromia (§ 11 OZ), pričom súčasťou súkromného života je nepochybne tiež rodinný život, ktorý zahŕňa vzťahy medzi blízkymi príbuznými, ich rozvíjanie, čím sa naplňa a rozvíja vlastná osobnosť danej fyzickej osoby. Nezákonné trestné stíhanie môže zasahovať do súkromného života jednotlivca, do jeho cti, dobrej povesti, preto je spôsobilé obmedziť, či porušiť aj právo na rešpektovanie a ochranu súkromného a rodinného života, tak ako to zaručuje čl. 19 Ústavy SR.

17. V prípade zásahu do osobnostnej sféry fyzickej osoby má táto v zmysle § 17 ods. 2 zák.č. 514/2003 Z.z. právo požadovať zodpovedajúcu náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak a ak samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením. Určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je výsledkom voľnej úvahy súdu. Pre úspešnosť v konaní o priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa zákona č. 514/2003 Z.z. je potrebné súčasné splnenie všetkých zákonných podmienok, a síce existencia nezákonného rozhodnutia, vznik nemajetkovej ujmy a príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vzniknutou nemajetkovou ujmou.

18. Žalobca si v konaní v súvislosti s nezákonným trestným stíhaním uplatnil nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 15.000,- eur. Vo vzťahu k nemajetkovej ujme žalobca uviedol, že vznesenie obvinenia viedlo k civilnému konaniu jeho vtedajšieho zamestnávateľa voči nemu titulom náhrady škody za zaplatenú pokutu v konaní pred ÚDZS vo výške 4.000,- eur; žalobca za účelom separácie od stresorov skončil pracovný pomer vo FN v F. ako primár a zamestnal sa ako sekundárny lekár v D.; žiadosťou vyšetrovateľky o posudok na nového zamestnávateľa sa stala na novom pracovisku známa informácia o trestnom stíhaní voči nemu; zhoršilo sa mu duševné zdravie, bol napätý, trpel poruchami spánku a psychickým diskomfortom; žalobca nebol schopný adekvátne reagovať v osobných vzťahoch tak, ako boli jeho blízki zvyknutí predtým a v roku 2019 došlo k rozvodu manželstva z podnetu manželky; žalobca nebol schopný v predošlej podobe plniť svoju otcovskú rolu k maloletému synovi; prípad bol medializovaný a dozvedelo sa o ňom širšie sociálne okolie žalobcu.

19. Výpoveďami žalobcu a svedkyne B. G. B. bola preukázaná pravdivosť vyššie uvedených skutkových tvrdení žalobcu, ako aj príčinná súvislosť medzi nezákonným trestným stíhaním a vznikom nemajetkovej ujmy u žalobcu. Bolo preukázané, že vznesenie obvinenia bolo dôvodom, pre ktorý si vtedajší zamestnávateľ voči nemu na súde uplatnil nárok na náhradu škody za zaplatenú pokutu, ktoré konanie nepochybne tiež žalobcu zaťažovalo, i keď bolo kvôli trestnému konaniu prerušené. Žalobca sa z dôvodu pociťovania tlaku na pôvodnom pracovisku rozhodol pre skončenie pracovného pomeru u vtedajšieho zamestnávateľa, mal však problémy s nájdením si nového zamestnania z dôvodu povesti. Zamestnal sa v Onkologickom ústave C. H. I. D., avšak namiesto pozície primára pracoval na pozícii sekundára, čím došlo aj k zníženiu príjmu do rodiny, pričom bez trestného stíhania by k uvedenému nedošlo. Skutočnosť trestného stíhania voči nemu sa stala známou na novom pracovisku z dôvodu žiadosti vyšetrovateľky o

posudok, čo viedlo k nedôvere k nemu zo strany niektorých kolegov a k neschopnosti žalobcu vykonávať závažné operačné výkony. Trestné stíhanie žalobca psychicky zle znášal, nervozitu prenášal do rodiny, čo nakoniec viedlo k rozvodu manželstva, pričom manželstvo predtým bolo harmonické. Pokiaľ ide o medializáciu prípadu, žalovaná síce nezodpovedá za prípady, kedy bolo v médiách uvedené meno žalobcu, avšak vzhľadom na jeho pozíciu primára na pôvodnom pracovisku bola jeho rozpoznateľnosť pre jeho širšie spoločenské okolie aj bez uvedenia mena jednoduchá, pričom bez vedeného trestného stíhania voči nemu by k medializácii prípadu nedošlo. Z uvedeného bolo možné mať za nepochybné preukázané, že nezákonné trestné stíhanie malo negatívny dopad na rodinný aj pracovný život žalobcu, resp. zasiahlo do jeho osobnostných práv. Súd tiež poukazuje na to, že žalovaná výpovede žalobcu ani svedkyne žiadnym spôsobom nespochybnila.

20. Negatívne následky, ktoré v živote žalobcu nastali, boli preukázateľne spôsobené samotným trestným stíhaním, a nie výlučne tým, že prípad bol medializovaný. Z výpovedí žalobcu a svedkyne je zrejmé, že len samotná skutočnosť vedenia trestného stíhania proti osobe žalobcu bola dôvodom nervozity žalobcu, zhoršených vzťahov v rodine a zmeny pracoviska, pričom medializácia prípadu bola len zhoršením situácie. V tejto súvislosti súd dodáva, že neprihliadal na reportáže a články uverejnené pred vznesením obvinenia dňa 28.07.2015, ale len na tie po vznesení obvinenia. Súd nepovažuje žalovanú za zodpovednú za formu zverejňovania informácií zo strany mediálnych subjektov, ale nemožno opomenúť, že bez vznesenia obvinenia by k medializácii s najväčšou pravdepodobnosťou neprišlo. Rovnako vznesenie obvinenia bolo príčinou pre postup vtedajšieho zamestnávateľa v civilnom sporovom konaní, pričom bez vznesenia obvinenia by civilná žaloba voči žalobcovi ako žalovanému s najväčšou pravdepodobnosťou podaná nebola. Pokiaľ ide o onkologické ochorenie bývalej manželky žalobcu, nebolo možné naň prihliadať, keďže nejde o ujmu na právach žalobcu.

21. V súvislosti s následkami trestného stíhania na život jednotlivca prvoinštančný súd poukázal aj na nález Ústavného súdu SR č.k. III. ÚS 754/2016-42 zo dňa 24.01.2017, v ktorom Ústavný súd SR poukázal na to, že „každé trestné konanie negatívne ovplyvňuje osobný život trestne stíhaného, na ktorého sa síce do okamihu právoplatnosti meritórneho rozhodnutia prihliada ako na nevinného, ale už samotný fakt trestného stíhania je záťažou pre každého obvineného. Už samotné trestné stíhanie výrazne zasahuje do súkromného a osobného života jednotlivca, do jeho cti a dobrej povesti, a to tým skôr, ak ide o obvinenie nepravdivé, ktoré je potvrdené právoplatným oslobodzujúcim rozsudkom súdu (Ústavný súd Českej republiky nález sp. zn. I. ÚS 554/04 z 31. marca 2005).“

22. Právna úprava zákona č. 514/2003 Z.z. výslovne nestanovuje spôsob výpočtu výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, určuje iba kritériá na jej určenie, aj to príkladmo („najmä“). Horná hranica výšky náhrady nemajetkovej ujmy je pritom limitovaná a nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu, ktorým je v súčasnosti zákon č. 274/2017 Z.z. o obetiach trestných činov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

23. Pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch zohľadnil súd prvej inštancie negatívny dopad trestného stíhania na žalobcu, pričom zohľadnil kritériá uvedené v § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z., keď prihliadol na osobu žalobcu, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje (žalobca žil usporiadaným rodinným životom, pričom predtým nebol trestne stíhaný ani pracovnoprávne postihovaný); na závažnosť vznikutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo (trvanie trestného stíhania voči osobe žalobcu takmer 5 rokov; vyvolané civilné sporové konanie vtedajšieho zamestnávateľa voči žalobcovi; medializácia prípadu); závažnosť následkov, ktoré vznikli žalobcovi v súkromnom živote (napätosť a poruchy spánku; zhoršené vzťahy v rodine a následný rozvod manželstva) a závažnosť následkov, ktoré vznikli žalobcovi v spoločenskom uplatnení (zmena pracoviska so znížením pracovného zaradenia z primára na sekundárneho lekára; rozšírenie informácie o trestnom stíhaní na novom pracovisku). Zároveň však bolo pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy potrebné prihliadnuť aj na skutočnosť, že žalobca nezostal kvôli trestnému stíhaniu bez práce, nemusel vyhľadať psychologickú ani psychiatrickú pomoc, ani nezostal vylúčený zo spoločenského života.

24. Za rozhodujúce obdobie, v rámci ktorého prvoinštančný súd prihliadal na zásahy do života žalobcu, súd považoval obdobie vedenia trestného stíhania voči žalobcovi (od vznesenia obvinenia dňa 28.07.2015 do zamietnutia odvolania prokuratúry dňa 16.06.2020). Súd pritom neprihliadal na obdobie pred uznesením o vznesení obvinenia zo dňa 28.07.2015, keď sám žalobca špecifikoval ako začiatok vzniku ujmy nezákonné rozhodnutie zo dňa 28.07.2015, čím bol súd viazaný.

25. Súd prvej inštancie mal za to, že vzhľadom na uvedenú ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím by samotné konštatovanie porušenia práva nebolo dostatočným zadostučinením, a preto je namieste, aby žalovaná žalobcovi uhradila aj nemajetkovú ujmu v peniazoch, keďže nie je možné ju uspokojiť inak. Súd ako primeranú určil výšku náhrady nemajetkovej ujmy v sume 1.200,- eur za jeden rok trestného stíhania. Keďže trestné stíhanie trvalo od 28.07.2015 do 16.06.2020, t.j. takmer 5 rokov, súd žalobcovi priznal ako náhradu nemajetkovej ujmy celkom sumu 6.000,- eur ((1.200,- eur x 5 rokov).

26. Prvoinštančný súd mal za to, že priznaná suma nemajetkovej ujmy 6.000,- eur je primeraná následkom nezákonného rozhodnutia, keď pri určení ročnej náhrady súd zohľadnil povahu trestnej veci, dĺžku trestného stíhania, preukázané dopady trestného stíhania na osobnostnú a spoločenskú sféru žalobcu a okolnosti, za ktorých k nemajetkovej ujme došlo (psychická nepohoda, rozpad manželského zväzku, pokles v pracovnom zaradení, medializácia prípadu), ale zároveň zohľadnil aj skutočnosť, že žalobca z dôvodu trestného stíhania nepodstúpil žiadnu liečbu, ani nebol úplne vylúčený z pracovného procesu vo svojom odbore alebo vylúčený zo spoločnosti.

27. Súdom prvej inštancie určená výška priznanej náhrady za nemajetkovú ujmu pritom nevybočuje z medzí rozsahu náhrad nemajetkovej ujmy priznávaných v obdobných prípadoch, pričom súd poukazuje napr. na nasledovné rozhodnutia: rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 1Co/169/2018 zo dňa 06.03.2019 (priznaná náhrada nemajetkovej ujmy za trestné stíhanie v trvaní viac ako 3 roky vo výške 2.500,- eur); rozsudok Okresného súdu Košice II sp.zn. 37C/31/2014 zo dňa 11.07.2016 (priznaná náhrada nemajetkovej ujmy za trestné stíhanie v trvaní viac ako 3 roky vo výške 5.000,- eur, keď poškodený bol v dôsledku trestného stíhania o.i. aj prepustený zo služobného pomeru); rozsudok Okresného súdu Lučenec sp.zn. 6C/131/2014 zo dňa 09.12.2015 (priznaná náhrada nemajetkovej ujmy za trestné stíhanie v trvaní 6 rokov vo výške 4.800,- eur, keď o.i. trestné stíhanie sa dostalo do povedomia širšej verejnosti); rozsudok Krajského súdu v Trnave sp.zn. 11Co/66/2020 zo dňa 16.03.2021 (priznaná náhrada nemajetkovej ujmy za trestné stíhanie v trvaní 12,5 roka vo výške 6.250,- eur); rozsudok Krajského súdu v Trnave sp.zn. 10Co/78/2020 zo dňa 11.05.2022 (priznaná náhrada nemajetkovej ujmy za trestné stíhanie v trvaní 2,5 roka vo výške 1.294,- eur); rozsudok Krajského súdu v Trnave sp.zn. 28Co/100/2024 zo dňa 21.01.2025 (priznaná náhrada nemajetkovej ujmy za trestné stíhanie v trvaní 6 rokov vo výške 7.000,- eur). Súd tiež poukazuje na to, že náhrada nemajetkovej ujmy v prípadoch straty na živote dieťaťa či rodiča poškodeného v dôsledku protiprávneho úkonu je súdmi priznávaná v intervale od 10.000,- eur do 15.000,- eur. Aj s ohľadom na to by bolo priznanie žalobcom požadovanej sumy 15.000,- eur za nezákonné trestné stíhanie neprimerané.

28. Pokiaľ ide o nález Ústavného súdu SR sp.zn. III. ÚS 754/2016 zo dňa 24.01.2017, na ktorý poukazoval žalobca pri vyčíslení výšky náhrady nemajetkovej ujmy, tento nález sa týkal prípadu, v ktorom išlo o väzobné trestné stíhanie, čo bolo pri určení výšky nemajetkovej ujmy zohľadnené, o čo však v tu prejednávanej veci nejde.

29. Prvoinštančný súd nevykonal dôkazy pôvodne navrhnuté žalobcom, a síce vyžiadanie si reportáže od STVR a videoprojekciu predložených reportáží, keďže od týchto dôkazov žalobca upustil, keď reportáže pred vznesenia obvinenia ani nemôžu mať príčinnú súvislosť so vznesením obvinenia.

30. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov tak prvoinštančný súd považoval žalobu za dôvodnú v časti o zaplatenie sumy 6.000,- eur, preto jej súd vo výroku I. rozsudku vyhovel a vo zvyšku žalobu ako nedôvodnú vo výroku II. rozsudku zamietol.

31. Vzhľadom na administratívne procesy u žalovanej mal súd prvej inštancie za to, že je dôvodné poskytnúť žalovanej na splnenie peňažnej povinnosti primeranú dlhšiu lehotu v trvaní 30 dní od právoplatnosti rozsudku, voči čomu žalobca v záverečnej reči nenamietal.

32. O nároku na náhradu trov konania prvoinštančný súd rozhodol podľa ustanovenia § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, keď žalobca bol v základe nároku úspešný, z čoho vyplýva plný úspech žalobcu, a to z dôvodu, že rozhodnutie o výške plnenia v časti nemajetkovej ujmy záviselo od úvahy súdu. Súd prvej inštancie tu poukázal napr. na rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 11Co/66/2020-138 zo dňa 16.03.2021, v ktorom tunajší odvolací súd uzavrel, že „zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu (sudcovské právo) alebo od znaleckého posudku.

V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku, keďže ho nemožno zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti (porovnaj nálezy Ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 142/2014, II. ÚS 399/2019).“ To v konečnom dôsledku znamená nárok žalobcu voči žalovanej na náhradu účelne vynaložených trov celého konania v rozsahu 100%, o čom súd rozhodol vo výroku III. rozsudku. V konaní pritom nebol tvrdený a súd sám nezistil žiaden dôvod na aplikáciu ustanovenia § 257 CSP. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté v zmysle § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. Prvoinštančný súd dodal, že základná sadzba tarifnej odmeny advokáta bude vypočítaná z výšky súdom priznaného plnenia, keďže rozhodnutie o výške plnenia záviselo od úvahy súdu.

33. Proti tomuto rozsudku výslovne voči výrokom I. a II. s tým, že výrok III. zostáva nedotknutý, z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP podal prostredníctvom svojho právneho zastúpenia odvolanie žalobca, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobe vyhovie v celom rozsahu žalobného návrhu, inak aby napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

34. Odvolateľ v odvolaní uviedol, že bolo na úvahe súdu v akej výške žalobcovi prizná finančné zadostučinenie za nezákonné vedenie trestného stíhania. Čo sa týka voľnej úvahy súdu, žalobca má za to, že súd mal starostlivo prihliadnuť na všetky okolnosti, ktoré mohli mať vplyv na výšku náhrady, pričom uvádzal predovšetkým nasledovné:

- vynútená zmena pracoviska a s ňou spojená zmena pracovnej pozície (z primára oddelenia na sekundárneho lekára);
- rozšírenie informácie o trestnom stíhaní žalobcu na novom pracovisku a následná stigmatizácia z dôvodu, že vyšetrovatelka požiadala zamestnávateľa o vypracovanie pracovného posudku na účely trestného stíhania;
- zhoršenie duševného zdravia, poruchy spánku a vyčerpanie s negatívnym dopadom na plnenie povinností vyplývajúcich z role otca, manžela, lekára;
- eskalácia nezvládnutého stresu do rozvodu manželstva; (v) medializácia trestného stíhania žalobcu v prostriedkoch masovej komunikácie, s celoslovenským dopadom, ktorá bola pre žalobcu stresujúca pre odsudzovanie blízkym a širším sociálnym okolím, nakoľko trestný čin a spoločenský dikurz naň nadväzujúci bol osobitne citlivý (nevratné a fatálne poškodenie zdravia novorodenca, trauma matky a celej rodiny...);
- civilné sporové konanie o náhradu škody, ktoré bolo vedené v súvislosti s údajným non lege artis postupom žalobcu a jeho trestným stíhaním a ktoré bolo prerušené do doby právoplatného skončenia trestného konania;
- samotná osobnostná charakteristika žalobcu a jeho spôsob života, kedy k výkonu profesie lekára/gynekológa a pôrodníka je nevyhnutne potrebná jeho morálna integrita a profesionálne konanie, bezúhonnosť žalobcu do momentu stíhania a jeho zverejnenia
- závažnosť zníženia dôstojnosti, vážnosti a profesijnej cti žalobcu.

Všetky tieto osobitné skutkové okolnosti danej veci vyšli v konaní najavo a boli aj preukázané. Žalobca tvrdí, že negatívne následky nezákonného trestného stíhania na jeho súkromie, pracovný život, spoločenský život boli masívne a nereparabilné. Preto žalobou uplatnenú čiastku náhrady nemajetkovej ujmy 15.000,- eur nepovažuje za extenzívnu. Z tohto dôvodu sa nemôže stotožniť s výrokom I. a II. napadnutého rozsudku ako s rozhodnutím zákonným a spravodlivým. Žalobca sa nestotožňuje s úvahou súdu ohľadne odôvodnenia výšky nemajetkovej ujmy 6.000,- eur ako dostatočnej z dôvodu, že bolo „potrebné prihliadnuť aj na skutočnosť, že žalobca nezostal kvôli trestnému stíhaniu bez práce“ (bod 58 rozsudku). Ak by následkom trestného stíhania bola strata práce, zakladala by táto skutočnosť predovšetkým nárok na náhradu škody z dôvodu ušlého zárobku a nie náhradu nemajetkovej ujmy.

35. Hoci v bode 61 odôvodnenia súd uvádza, že pre určovanie výšky nemajetkovej ujmy zobral do úvahy povahu trestnej veci, neuviedol ako povaha veci pôsobila na tak nízku finančnú satisfakciu, dĺžku trestného stíhania (ktoré trvalo 5 rokov, čo nemožno označiť za krátke ani štandardné), dopad na osobnostnú sféru žalobcu (ktorý bol ťaživý, keďže nezvládnutím dlhotrvajúceho stresu došlo k rozvodu manželstva). Čo sa týka nedostatočnej výšky priznanej finančnej satisfakcie žalobca poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 5Cdo 169/2021 z 31.1.2023, podľa ktorého použitie voľnej úvahy súdu pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím, na základe ktorého sa viedlo trestného stíhanie, nemôže byť svojvoľné, vymykajúce sa akejkolvek kontrole.

36. Čo sa týka odôvodnenia rozhodnutia v bode 63, odvolateľ ho označil za nesprávne. Nie je pravdou, že nález ústavného súdu III.ÚS 754/2016 v bode 39 v sume 620,- eur za mesiac, sa vzťahuje na väzobné stíhanie. Uvedené rozhodnutie za primeranú náhradu za väzobné stíhanie uvádza sumu 1.000,- eur, suma 620,- eur za mesiac sa vzťahuje na samotné trestné stíhanie bez ďalšieho. Žalobca potom správne súdu argumentoval, že ak jeho trestné stíhanie trvalo 58 mesiacov a 19 dní, tak primeraná náhrada by bola 35.960,- eur. Žalobca si pritom žalobou uplatnil 15.000,- eur, teda ani nie polovicu sumy primeranej podľa názoru ústavného súdu.

37. Pokiaľ prvoinštančný súd v bode 61 poukazuje na rozhodnutia, na základe ktorých ustálil, že náhrada vo výške 6.000,- eur je primeraná, odvolateľ uvádza, že ide o rozhodnutia nižších súdov, pričom odkázal na uznesenie NS SR sp. zn. 6Cdo 129/2017 k pojmu „ustálená rozhodovacia prax súdnych autorít“ v zmysle čl. 2 základných princípov CSP. V intenciách tohto právneho názoru má žalobca za to, že na prejednávanú vec bolo potrebné aplikovať názor ústavného súdu z poukázaného nálezu III.ÚS 754/2016 a ním uplatnenú náhradu v celom rozsahu priznať.

38. V súhrne k nesprávnym skutkovým zisteniam a nesprávnemu právnemu posúdeniu odvolateľ uviedol, že nezákonné trestné stíhanie mu spôsobilo 5 rokov trvajúce psychické strádanie s nereparabilným dopadom na jeho súkromný, pracovný a spoločenský život. Rozsudkom priznanú čiastku vníma ako nezákonnú a nespravodlivú a porušujúcu jeho základné právo vymedzené v čl. 46 ods. 3, čl. 19 ods. 1, ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

39. Žalovaný odvolanie nepodal. K doručenému odvolaniu žalobcu predložil písomné vyjadrenie, v ktorom uviedol, že považuje odvolaním napadnutý rozsudok v bode I. a II. za zákonný, keďže na základe vykonaných dôkazov dospel okresný súd k správnym skutkovým zisteniam a vec následne správne právne posúdil, pričom svoje rozhodnutie náležite a vyčerpávajúcim spôsobom odôvodnil. Okresný súd v rozsudku náležite odôvodnil priznanú výšku nemajetkovej ujmy, pričom zoberal do úvahy rozsah a intenzitu neoprávneného zásahu spočívajúceho v trestnom stíhaní žalobcu, prihliadol tiež na závažnosť ujmy a okolností, za ktorých k nej došlo, ďalej na závažnosť následkov, ktoré žalobcovi vznikli v súkromnom živote a v spoločenskom uplatnení a to v súvislosti s jeho stíhaním (body 58 až 63 rozsudku okresného súdu). Z uvedených dôvodov žalovaný považoval odvolanie žalobcu za nedôvodné a navrhol, aby odvolací súd žalobcom napadnutý výrok I. a II. rozsudku súdu prvej inštancie potvrdil.

40. Ďalšie podania v odvolacom konaní strany do spisu nedoručili.

41. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku – ďalej CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom – stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), po preskúmaní napadnutého rozhodnutia v intenciách podaného odvolania dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné priznať úspech, keďže rozsudok súdu prvej inštancie v žalobcom účinne napadnutom rozsahu v časti, ktorou bola žaloba vo zvyšku zamietnutá, je vo výroku vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie (§ 387 CSP).

42. Predmetom konania je žalobou uplatnený nárok žalobcu voči žalovanému na zaplatenie sumy 15.000,- eur za titulu náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch za neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobcu vydaním nezákonného rozhodnutia – uznesenia o vznesení obvinenia OR PZ v Trnave ČVS:ORP-806/1-OVK-TT-2013 Ta zo dňa 28.7.2015 vychádzajúc z toho, že žalobca bol napokon rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 29.3.2019 sp. zn. 9T/51/2016 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave zo dňa 16.6.2020 sp. zn. 6To/105/2019 spod obžaloby oslobodený, keď

žalovaná v rámci predbežného prejednávania nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím štátneho orgánu v zmysle zák. č. 514/2003 Z.z. uznala nárok žalobcu na náhradu škody vo výške 5.050,11 eur, pričom uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 15.000,- eur uznať odmietla.

43. Predmetom odvolacieho prieskumu, v rámci ktorého je odvolací súd v danom prípade viazaný ako rozsahom, tak i uplatnenými odvolacími dôvodmi, bolo posúdiť správnosť skutkových zistení súdu prvej inštancie a právneho posúdenia veci vo vzťahu k výške nemajetkovej ujmy v peniazoch.

44. Žalobca podal odvolanie výslovne aj voči výroku I., ktorým bolo jeho žalobe čiastočne vyhovie a v ktorej časti bolo teda rozhodnuté v jeho prospech. Keďže v zmysle § 359 CSP, odvolanie môže podať iba strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané, ktorá podmienka vo vzťahu k odvolaním žalobcu voči vyhovujúcemu výroku I. splnená nebola, bolo nevyhnutné, aby odvolací súd s použitím § 386 písm. b) CSP odvolanie žalobcu vo vzťahu k výroku I., ako podané neoprávnenou osobou, odmietol (výrok I.).

45. Predmetom odvolacieho prieskumu tak zostal zamietajúci výrok II., ktorým súd žalobu žalobcu o zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy nad sumu 6.000,- eur do uplatnenej výšky 15.000,- eur zamietol, včítane závislého výroku o náhrade trov konania (§ 379 písm. a/ CSP).

46. Pretože odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav pokiaľ ide o preukázané skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie výšky žalobcom uplatneného nároku a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právne závery vo veci, pričom sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP odvolací súd konštatuje správnosť jeho dôvodov a odkazuje na výstižné a komplexné odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od skutkových alebo právnych záverov súdu prvej inštancie dotknutých odvolaním odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia dopĺňa iba nasledovné:

47. Pri posudzovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch prvoinštančný súd správne a komplexne zohľadnil všetky kritériá v zmysle ním aplikovaného ust. § 17 ods. 3 zák. č. 514/2003 v podobe negatívneho dopadu trestného stíhania na žalobcu, keď prihladol na osobu žalobcu, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje (žalobca žil usporiadaným rodinným životom, pričom predtým nebol trestne stíhaný ani pracovnoprávne postihovaný); na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo (trvanie trestného stíhania voči osobe žalobcu takmer 5 rokov; vyvolané civilné sporové konanie vtedajšieho zamestnávateľa voči žalobcovi; medializácia prípadu); závažnosť následkov, ktoré vznikli žalobcovi v súkromnom živote (napätosť a poruchy spánku, zhoršené vzťahy v rodine a následný rozvod manželstva) a závažnosť následkov, ktoré vznikli žalobcovi v spoločenskom uplatnení (zmena pracoviska so znížením pracovného zaradenia z primára na sekundárneho lekára; rozšírenie informácie o trestnom stíhaní na novom pracovisku). Zároveň však bolo pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy potrebné prihliadnúť aj na skutočnosť, že žalobca nezostal kvôli trestnému stíhaniu bez práce, nemusel vyhľadať psychologickú ani psychiatrickú pomoc, ani nezostal vylúčený zo spoločenského života. Správne za rozhodujúce obdobie, v rámci ktorého prihladal na zásahy do života žalobcu považoval obdobie vedenia trestného stíhania voči žalobcovi od vznesenia obvinenia dňa 28.7.2015 do zamietnutia odvolania prokuratúry dňa 16.6.2020, teda takmer päť rokov.

48. I vzhľadom na to, že výška náhrady nemajetkovej ujmy, okrem zohľadnenia osobitných okolností každého prípadu, musí zodpovedať aj všeobecne zdieľanej predstave spravodlivosti a slušnosti, pri stanovení jej výšky bolo tiež potrebné použiť princíp proporcionality tým spôsobom, že súd porovná čiastky tejto náhrady prisúdené v iných obdobných prípadoch, v ktorých išlo o priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch za nezákonné rozhodnutie, takže súd sa musí oprieť aj o doterajšie rozhodovanie prax. Prvoinštančný súd v danom prípade takto postupoval, keď v ods. 62 preskúmaného rozsudku uviedol komparáciu rozsahu náhrad nemajetkovej ujmy priznanej v obdobných prípadoch, z ktorej je zrejmé, že táto sa v daných prípadoch pohybovala v rozmedzí od 42,- do 138,- eur mesačne (pričom pri najvyššej uvedenej náhrade išlo o prípad, kedy bol poškodený v dôsledku trestného stíhania okrem iného aj prepustený zo služobného pomeru). Prvoinštančný súd tiež správne poukázal aj na to, že náhrada nemajetkovej ujmy v prípade straty života dieťaťa či rodiča poškodeného v dôsledku protiprávneho úkonu, je súdmi priznávaná v intervale od 10.000,- eur do 15.000,- eur, pričom nemajetková ujma

poškodeného v jeho spoločenskom, pracovnom a rodinnom živote spôsobená nezákonným rozhodnutím o vznesení obvinenia by nemala byť väčšia v porovnaní so smrteľným následkom násilného trestného činu.

49. Vychádzajúc z preukázaných a súdom prvej inštancie komplexne zohľadnených rozhodných okolností daného prípadu, zohľadniac výšku náhrady v obdobných poukázaných prípadoch, odvolací súd zhodne s prvoinštančným považoval za primerané, zodpovedajúce konkrétnym okolnostiam daného prípadu, ako i všeobecne zdieľanej predstave spravodlivosti priznanie náhrady žalobcovi v súdom prvej inštancie určenej výške 100,- eur mesačne, resp. 1.200,- eur za jeden rok trestného stíhania, spolu za päť rokov trestného stíhania vo výške 6.000,- eur.

50. Aj Ústavný súd SR v poukázanej veci sp. zn. III.ÚS 754/2016 uviedol, že stanoviť presnú sumu výšku náhrady nemajetkovej ujmy za deň či mesiac trvania väzby alebo vedenia trestného stíhania vopred pre všetky prípady nie je možné, pretože primeranosť výšky náhrady nemajetkovej ujmy musí zohľadňovať vždy osobitné okolnosti prípadu, ktorých rozmanitosť nemožno vopred postihnúť. Nie je teda možné, ani mechanicky prevziať závery súdu v inom prípade. Vzhľadom na uvedené, podľa názoru odvolacieho súdu, nie je dobre možné, aby sa odvolateľ odvolával na jedno rozhodnutie (nález Ústavného súdu SR III.ÚS 754/2016) a z tohto odvodzoval primeranú výšku mesačnej náhrady za nezákonné trestné stíhanie v jeho prípade. Navyiac, ak v danom prípade ústavným súdom aprobovaná náhrada za jeden mesiac trestného stíhania vo výške 620,- eur sa diametrálne odlišuje od súdom prvej inštancie poukázaných početných obdobných prípadov. Prvoinštančný súd v tejto súvislosti správne uviedol, že v prípade veci posudzovanej ústavným súdom išlo o väzobné trestné stíhanie, čo muselo byť pri určení výšky nemajetkovej ujmy zohľadnené (bod 63 odôvodnenia rozsudku prvoinštančného súdu), pričom podľa cit. nálezu všeobecné súdy priznali súhrnnú náhradu nemajetkovej ujmy 35.000,- eur a ústavný súd túto diferencoval na odškodnenie za tri mesiace väzby po 1.000,- eur za mesiac jej trvania a za 52 mesiacov trestného stíhania sumou 620,- eur za mesiac.

51. Odvolací súd zhodne s prvoinštančným, s odkazom na vyššie ním uvedené v spojení s odôvodnením preskúmaného rozsudku súdom prvej inštancie, je toho názoru, že konkrétnym poukázaným okolnostiam daného prípadu je primeraná súdom prvej inštancie priznaná náhrada v sume 6.000,- eur, pričom priznanie vyššej žalobcom požadovanej náhrady až do výšky 15.000,- eur by bolo neprimerané, v dôsledku čoho bolo dôvodné výrokom II. preskúmaného rozsudku žalobu vo zvyšku zamietnuť.

52. S poukazom na vyššie uvedené, po vyčerpaní relevantnej odvolacej argumentácie žalobcu, bolo potom dôvodným, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v účinne napadnutom zamietajúcom výroku II., včítane závislého a odvolacími dôvodmi ani osobitne nenapadnutého a správneho výroku III. o náhrade trov prvoinštančného konania, ako vo výrokoch vecne správny, s použitím ust. § 387 CSP, potvrdil (výrok II.).

53. V odvolacom konaní plne úspešnej žalovanej vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešnému žalobcovi (v zmysle § 255 ods. 1, § 256 ods. 1 v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP), o ktorom v zmysle § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP musí aj bez návrhu rozhodnúť odvolací súd, keďže týmto rozhodnutím sa predmetné konanie končí. O výške náhrady trov konania v takom prípade v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti tohto rozhodnutia, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. Prípadná existencia dôvodov hodných osobitného zreteľa v zmysle § 257 CSP odôvodňujúca výnimočné nepriznanie náhrady trov úspešnej strane (či už úplné alebo čiastočné), pritom v konaní nebola tvrdená, ani ju odvolací súd nezistil. Odvolací súd preto žalovanej (ktorá v odvolacom konaní predložila písomné vyjadrenie) priznal voči žalobcovi plnú náhradu trov odvolacieho konania (výrok III.).

54. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).